

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht van 11 december 2018, nummer 81E3562E, tot vaststelling van de Beleidsregel nadeelcompensatie Bethunepolder

Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht

Gelet op artikel 11 Bestrijdingsmiddelen en glyfosaat Bethunepolder van de PMV

Overwegende

Dat het wenselijk is om beleid vast te stellen met betrekking tot de wijze waarop GS omgaat met de aan hem toekomende bevoegdheid om te besluiten op aanvragen tot het toekennen van nadeelcompensatie voor ontstane schade in verband met het verbod op bestrijdingsmiddelen in de Bethunepolder;

Besluit:

Vast te stellen de navolgende Beleidsregel nadeelcompensatie Bethunepolder;

Artikel 1: definities

- a. Convenant: het Convenant agrarische vergoedingen Bethunepolder 2014-2015;
- b. Rechthebbende: degene die op grond van het Convenant in 2014 of 2015 een tegemoetkoming in nadeelcompensatie heeft ontvangen;
- c. Gedeputeerde Staten (hierna GS): het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht;
- d. PMV: de Provinciale Milieuverordening;
- e. Overgangperiode: de periode gedurende welke de rechthebbenden nog recht hebben op het bedrag zoals vastgesteld in het Convenant.

Artikel 2: werkingssfeer

Een verzoek bij GS om tegemoetkoming in nadeelcompensatie als bedoeld in deze Beleidsregel kan worden gedaan door een rechthebbende die op grond van het Convenant een tegemoetkoming in nadeelcompensatie heeft ontvangen in de jaren 2014 en 2015 wegens het verbod op het gebruik van bestrijdingsmiddelen in de Bethunepolder, zoals dat volgt uit artikel 11 van de PMV. Een tegemoetkoming in schade wordt enkel toegekend indien de rechthebbende ten tijde van het indienen van het verzoek eigenaar of gebruiker is van een of meerdere percelen in de Bethunepolder.

Artikel 3: hoogte tegemoetkoming

GS kennen aan een rechthebbende een tegemoetkoming toe van € 707,79/ha incl. BTW voor de duur van de overgangperiode.

GS kennen daarbij aan een rechthebbende die ten tijde van het Convenant in aanmerking is gekomen voor de overeenkomst mechanisch onkruidbeheer een zelfde tegemoetkoming toe als welke is uitgekeerd ten tijde van het Convenant.

Artikel 4: overgangperiode

Over de periode van twee jaar na de dag van inwerkingtreding van deze Beleidsregel kan eenmalig een verzoek om tegemoetkoming in nadeelcompensatie door een rechthebbende worden ingediend bij GS. Deze periode geldt als overgangperiode. Na afloop van de periode bestaat er geen aanspraak op tegemoetkoming in nadeelcompensatie op grond van deze Beleidsregel.

Artikel 5: hardheidsclausule

GS kunnen in individuele gevallen bepalingen uit deze Beleidsregel buiten toepassing laten of daarvan afwijken voor zover toepassing gelet op het belang de Beleidsregel beoogt te beschermen zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard.

Artikel 6: inwerkingtreding

Deze Beleidsregel treedt in werking op de dag na publicatie in het provinciaal blad.

Toelichting

In verband met de bescherming van de kwaliteit van de waterwinning in de Bethunepolder geldt ingevolge de Provinciale Milieuvordering Utrecht (hierna: PMV) een verbod op het gebruik van bestrijdingsmiddelen. Dit verbod geldt sinds 1995 en betekent voor landbouwkundige gebruikers dat zij extra arbeid moeten verrichten om het land onkruidvrij te houden of dat zij inkomensderving hebben.

Indien iemand onevenredig nadeel lijdt als gevolg van een rechtmatig genomen publiekrechtelijk besluit van een bestuursorgaan, kan dat bestuursorgaan (in beginsel) gehouden zijn om (een gedeelte van) deze schade te vergoeden op grond van het égalitébeginsel, zijnde het beginsel van de gelijke verdeling van de openbare lasten. Voorwaarde voor toekenning van een schadevergoeding is dat sprake is van een abnormale last die een bepaalde groep burgers in vergelijking met anderen onevenredig zwaar treft en die in causaal verband staat tot het rechtmatige besluit. Voor de beoordeling van een verzoek om schadevergoeding is van belang of voor de benadeelde de schadeveroorzakende handeling voorzienbaar was of had kunnen zijn.

Het verbod op het gebruiken van bestrijdingsmiddelen kan worden beschouwd als een abnormale last die geldt voor een bepaalde groep burgers die binnen een waterwingebied wonen en werken. Dan is vervolgens de vraag of de schade, die wordt veroorzaakt door het verbod, voorzienbaar is. Het verbod geldt al sinds omstreeks 1995, waardoor de schade van nieuwe grondgebruikers (van na 1995) voorzienbaar kan worden geacht. Aan grondgebruikers die reeds voor 1995 in de Bethunepolder gevestigd waren, kan geen voorzienbaarheid worden tegengeworpen. Zij kwamen de afgelopen jaren op grond van het Convenant en de daaraan voorafgaande convenanten in aanmerking voor een tegemoetkoming in nadeelcompensatie.

In voorgaande jaren is een tegemoetkoming in schade geregeld bij een convenant, laatstelijk het Convenant agrarische vergoedingen Bethunepolder 2014-2015. Één van de convenantpartners, Waternet namens de gemeente Amsterdam, heeft in 2015 aangegeven geen nieuw convenant voor 2016 te willen sluiten, gezien de afgeronde herinrichting van het gebied en de mogelijkheid om schade te verhalen via de PMV. Daarom besluiten GS thans om deze Beleidsregel vast te stellen.

In de afgelopen jaren is onder het Convenant steeds gekozen voor een tegemoetkoming in geld. Het hanteren van een overgangstermijn kan ook dienen als tegemoetkoming. GS menen dat in het geval van de Bethunepolder, naast een tegemoetkoming in geld, een overgangstermijn kan worden geboden, waarna geen aanspraak meer kan worden gemaakt op een tegemoetkoming in schade.

Voor een overgangstermijn geldt dat deze voldoende (redelijk) moet zijn om schadebeperkende maatregelen te nemen die het mogelijk maken op de nieuwe situatie te anticiperen. GS menen dat een overgangstermijn van twee jaar na inwerkingtreding van de Beleidsregel voldoende is om de grondgebruikers in de gelegenheid te stellen om schadebeperkende maatregelen te nemen. Daarbij is relevant dat het verbod reeds sinds 1995, derhalve ruim twintig jaar, in de Bethunepolder geldt, en er gedurende een lange periode tegemoetkomingen zijn uitgekeerd op grond van het Convenant en de daaraan voorafgaande convenanten. Binnen de overgangstermijn van twee jaar na inwerkingtreding van deze Beleidsregel kan een grondgebruiker in staat worden geacht om zijn bedrijfsvoering aan te passen op het verbod op bestrijdingsmiddelen.

Hieronder worden de afzonderlijke artikelen, in aanvulling op het voorgaande, toegelicht.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1: definities

In dit artikel zijn de definities gegeven van de begrippen die in de Beleidsregel worden gehanteerd.

Artikel 2: werkingssfeer

Dit artikel bepaalt dat enkel degene die op grond van het Convenant een tegemoetkoming heeft ontvangen, aanspraak kan maken op een tegemoetkoming in schade voor de duur van de overgangstermijn. Voor deze rechthebbende geldt dat hem geen voorzienbaarheid kan worden tegengeworpen. Dit is reeds beoordeeld in het kader van de toekenning van een tegemoetkoming op grond van het Convenant. Ook is, op basis van het Convenant, reeds duidelijk dat het gaat om een abnormale last, die niet voor rekening van de rechthebbende kan worden gelaten, bijvoorbeeld omdat deze zou vallen binnen het normaal maatschappelijk risico. Dit betekent dat deze beoordeling niet meer hoeft plaats te vinden bij de beoordeling van het verzoek om tegemoetkoming in schade.

Artikel 3: hoogte tegemoetkoming

Conform het Convenant wordt aan een rechthebbende een gefixeerd bedrag van € 707,79/ha toegekend voor de duur van de overgangstermijn. Dit bedrag was het totaalbedrag van de standaard vergoeding voor de periode van twee jaar (2014-2015) waarvoor het Convenant gold. Het bedrag is opgebouwd uit:

- Extra arbeid: € 547,41/ha incl. BTW
- Gewasderiving € 160,38/ha incl. BTW

Conform het Convenant wordt aan grondgebruikers die ten tijde van het Convenant een overeenkomst mechanisch onkruidbeheer hadden afgesloten eenzelfde bedrag uitgekeerd als ten tijde van het Convenant. De hoogte van dit bedrag bestaat uit een vergoeding van € 591,46/ha voor ten hoogste 25% van het in gebruik zijnde grondoppervlak waarover standaard schadevergoeding wordt uitgekeerd.

De tegemoetkoming zal, indien een aanvraag is ingediend en goedgekeurd, in eenmaal worden uitgekeerd.

Artikel 4: overgangperiode

Over de twee jaar na de dag van inwerkingtreding van de Beleidsregel kan aanspraak worden gemaakt om een tegemoetkoming in nadeelcompensatie. Na deze periode bestaat geen aanspraak meer op een tegemoetkoming. Zoals in het algemene deel van de toelichting is toegelicht, menen GS dat een termijn van twee jaar redelijk is.

Artikel 5: hardheidsclausule

Dit artikel regelt dat in uitzonderingsgevallen een tegemoetkoming in nadeelcompensatie kan worden toegekend, terwijl daar op grond van de Beleidsregels in beginsel geen aanspraak op kan worden gemaakt. Van de toepassing van dit artikel wordt slechts terughoudend gebruik gemaakt.

Artikel 6: inwerkingtreding

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van de Beleidsregel.